

Pokrok nekonečný / Dnešek a zítřek

Bylo by chybou interpretovat Ježíšova slova, že „dosti má den na svém trápení“, jako odmítání či dokonce naprosté zavrhování orientace na budoucnost a do budoucnosti. Zavrhovány jsou jen některé „starosti“, jako „co budeme jísti, co budeme pít, čím se budeme odívat“. Jíst a pít je nutnost, ostatně stejně jako se odívat (přínejmenším, když je zima), ale my přece v naprosté většině už tyto „prosté starosti“ nemáme; mají je jen někteří mezi námi a zejména mnozí v jiných, dalekých krajích. Snad se nenajde nikdo, kdo by chtěl tvrdit, že Ježíš měl na mysli také to, že se nemáme starat o to, co budou jíst a pít anebo čím se budou odívat „ti druzí“, ať už blízcí nebo vzdálení (to je totiž předpoklad, že ty blízké vidíme nejdříve – když nevidíme ty blízké, nebude nám nic platné, že se budeme soustřeďovat na ty vzdálené); jinak by totiž těžko v jiné souvislosti Ježíš mluvil o tom, co to vposledu znamená, že hladovým dáme najíst, žíznícím napít atd. Ale na místě je přece také starost, jak zdoláme svou vlastní, skutečnou, těžkou bídu, která už nespočívá jen v těch nejzákladnějších lidských, vlastně spíš biologických, tělesných potřebách, ale v potřebách duševních, sociálních, kulturních a duchovních. Ani tyto potřeby nejsou tím, co asi ihned vyvstane běžnému čtenáři bible na mysli, totiž nejsou tou potřebou, která může být nějak zázračně ukojena jednou provždy (takže už nebudeme nikdy znovu žíznit: „nebudete žíznit na věky“). Tělesné, duševní i duchovní potřeby (a tedy „žízně“) se obnovují a tedy přicházejí a budou přicházet vždy znovu až do našeho posledního dne; teprve tehdy nebudeme už „nic“ potřebovat (nic lidského, jen milost). Avšak „nouze spasení“ nás neopustí nikdy, nýbrž vždycky nás bude inspirovat, abychom očekávali „to pravé“, které přichází a v jehož světle se naše skutečná nouze bude vždycky jevit jako nezhojitelná rána, která má nicméně dobrou budoucnost, protože bude zahojena. A právě v tomto pohledu se ukazuje, jak je budoucnost tím nejdůležitějším, protože tou instancí, která vposledu rozhoduje o všech „dnešcích“ minulých i budoucích, a samozřejmě i o tom „dnešním“. Pochopitelně na soudu, nikoliv bez soudu. Kde není soudu (a docela přesného vědomí vlastní „nouze“ a vlastních provinění – tedy žádná pouhá dogmatická fluskule), tam není ani milosti a naděje na milost.

(Praha, 980109-1.)